

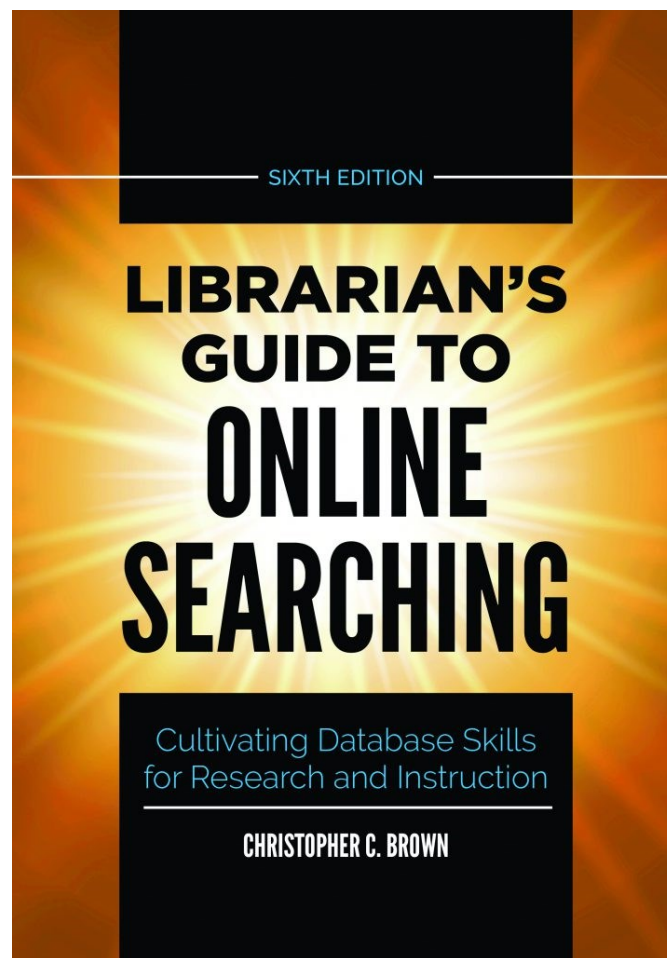
Margareta Matijević Kunst
Gradska knjižnica Ante Kovačića, Knjižnice grada Zagreba
margareta.matijevic.kunst@kgz.hr

ISSN 1845-2434
[CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

**Librarian's Guide to Online Searching :
Cultivating Database Skills for Research and
Instruction / Christopher C. Brown. 6th ed.
Santa Barbara : Libraries Unlimited, 2021.**

ISBN 9781440878237

Prikaz

Naslovnica preuzeta s mrežne stranice [nakladnika](#)

Christopher C. Brown profesor je na Sveučilištu Denver u Koloradu. Više od dvadeset godina bavi se integracijom referentnih tehnologija te je autor mnogih knjiga i članaka na tu temu. U uvodu knjige objašnjava kako se predmetno, šesto izdanje nastavlja na već revidirana izdanja, s čime je 2006. godine započela Suzanne Bell, nadopunjujući izvorno izdanje svake tri godine. Sadržaj knjige važno je revidirati u trogodišnjem intervalu zato što se svijet knjižničarstva i baza podataka stalno mijenja. Knjiga je podijeljena na šesnaest poglavlja. Iza svakog poglavlja nalaze se vježbe za pretraživanje i literatura, a sadrži i glosar i indeks.

U prvom poglavlju *Introduction to Library Databases* autor govori o povijesti baza podataka koje su svoje postojanje započele kao indeksi i knjižnični katalozi. Objašnjava kako procijeniti ima li baza podatke koji su nam potrebni, zatim dubinu i širinu baza, kao i jezike koje koriste.

U drugom poglavlju *How Databases Work* autor razmatra kako su baze konstruirane, kako se podaci pohranjuju i indeksiraju te navodi standarde za tehnologije koje koriste. Važno je znati na koji način baze pohranjuju podatke kako bismo ih lakše pronašli.

U trećem poglavlju *Controlled Vocabularies* autor razjašnjava razliku između ključnih riječi i kontroliranog vokabulara te razlike između vrsta vokabulara i kada se koja upotrebljava u pretraživanju. Objašnjava i razliku između upotrebe predmetnice i deskriptora.

U četvrtom i petom poglavlju *The Searcher's Toolkit: Part 1; The Searcher's Toolkit: Part 2* govori se o povijesti i vrstama alata za pretraživanje. Osnovni je alat u pretraživanju Booleova logika koju autor opisuje u detalje uz primjere te na kraju uspoređuje sa svakodnevnim jezikom. Od alata navodi još i kontrolirani vokabular i pretraživanje po poljima. U drugom dijelu nastavlja s alatima koji se upotrebljavaju kod pretraživanja cjelovitih tekstova, što se danas sve češće koristi. Prvi podrazumijeva pretraživanje pojmova koji se nalaze u blizini tj. unutar nekoliko pasusa teksta (*proximity searching*), a drugi se koristi za pretraživanje dijelova (korijena) riječi.

U šestom poglavlju naslovljenom *Database Interfaces: Vendor Features and Variations* pojašnjava se razlika između izdavačkih i objedinjenih baza podataka. Izdavačke baze dolaze izravno od društava, vlada, izdavača, fakulteta i slično, a objedinjene od različitih izdavača koji ih okupljaju na jednom mjestu. Autor opisuje sučelja najvećih izdavača te izlaže značajke koje su zajedničke svim bazama podataka. Detaljno objašnjava kako se snaći u sučeljima baza te prilaže slike primjera.

U sljedećih nekoliko poglavlja analiziraju se baze podataka iz određenih područja. Za razliku od prethodno prikazanih baza koje sadrže tekstove iz svih područja, specijalne baze dijele se po područjima i kao takve korisne su jer je nomenklatura za svako područje specifična. One su pogodnije za dubinska pretraživanja koja su potrebna stručnjacima za određena

područja.

Sedmo poglavlje opisuje *Social Science Databases*. Tu se ubrajaju antropologija, sociologija, psihologija, pravo, političke znanosti i obrazovanje, knjižničarstvo i informacijske znanosti. Za svako područje autor navodi primjere pretraživanja i najpoznatije baze.

U osmom poglavlju pod naslovom *Government Information Databases* riječ je o bazama podataka američke vlade i nekim međunarodnim bazama poput Digitalne knjižnice Ujedinjenih naroda. Te su baze uglavnom besplatne.

Deveto poglavlje naslova *Humanities Databases* uključuje puno različitih disciplina poput umjetnosti, arhitekture, arheologije, povijesti, filma, književnosti, glazbe, filozofije, kazališta i religije. Ovo područje interesa može uključivati tekstove, slike, glazbu, riječi, rječnike i sl. Autor se ovdje fokusira samo na književnost i povijest jer se ta područja najviše pretražuju. Također govori o bazama novina i časopisa, e-knjigama i arhivima.

Deseto poglavlje naslovljeno *Science, Engineering, and Medical Databases* opisuje znanstvene baze koje se značajno razlikuju od prethodno spomenutih jer koriste kontrolirani vokabular. Autor za primjer uzima medicinu i inženjerstvo. U ovom poglavlju opisuje i baze citata jer je citiranost u ovim područjima od velike važnosti.

U jedanaestom poglavlju *Numerical and Statistical Databases* autor pojašnjava kako pronaći razne statistike, uglavnom iz američkih državnih statističkih ureda kojih je jako puno, ali spominje i međunarodne baze poput one Ujedinjenih naroda.

U dvanaestom poglavlju *From Bibliographic Databases to Full-text E-books* autor nas upoznaje s bibliografskim bazama poput WorldCat-a i OCLC-a. WorldCat je skupni katalog velikog broja svjetskih knjižnica. Autor daje kratki prikaz povijesti bibliografskih baza, ali i savjete kako ih bolje pretraživati.

Trinaesto poglavlje *Web-scale Discovery Databases* govori o centralnim platformama poput OCLC-a, EBSCO-a, ProQuest-a i Ex Librisa koje omogućavaju pristup bazama podataka koje pokrivaju multidisciplinarne sadržaje u okviru svih znanstvenih područja.

Četrnaesto poglavlje *User Behaviors and Meeting Information Needs* bavi se korisnikom i razmatra načine kako mu pomoći. Potrebno je, naime, postaviti prava pitanja da bismo shvatili što korisniku zaista treba, pomoći mu pronaći pravu informaciju i uputiti ga kako je koristiti.

Predzadnje, petnaesto poglavlje, naslovljeno *Evaluating Databases* nudi informacije koje pomažu pri odluci za koju se bazu pretplatiti, s obzirom na potrebe i mogućnosti knjižnice.

U posljednjem poglavlju *Teaching Other People About Databases* autor govori o tome zašto

korisnike podučavati korištenju baza, kako to učiniti u grupama, a kako individualno.

Ova će knjiga biti od najveće vrijednosti korisnicima znanstvenih i stručnih knjižnica. Autor svaku temu započinje povijesnim pregledom pa knjiga može poslužiti i svima koje zanima povijest baza podataka, kataloga i indeksa. Tekst je vrlo detaljan uz brojne primjere, prikaze i vježbe, no veliki dio odnosi se na englesko govorno područje, napose na SAD pa je drugdje manje primjenjiva.